

PRÒLEG

L'única paraula que em venia a la ment era «no», però ja no hi havia marxa enrere. Al costat de l'altar, el nuvi lluïa amb elegància el seu vestit impecable i el corbatí perfumat. La seva expressió exultant estava en sintonia amb el lloc on se celebrava el casament: el fiord era perfecte, plàcid i amb una naturalesa desbordant. Però jo només era capaç de veure-hi terres àrtiques, tundra erma i un horitzó inert.

No hi havia cadires perquè no hi havia convidats. L'estola del mossèn i la tela brocada del meu vel s'agitaven amb la brisa, i la cua del meu vestit blanc acariciava l'herba verda mentre m'encaminava cap a l'altar, col·locat a la riba del mar que s'endinsava en la costa. El cel serè s'emmirallava en l'aigua clara. La vall, creada per antigues glaceres, acollia ara una vegetació verda i exuberant. Les muntanyes s'estenien cap als quatre punts cardinals, molt més enllà d'on arribava la vista, i les parets rocoses queien gairebé verticalment desenes de metres sobre l'aigua. Algunes roques s'havien després i jeien arreu com si fossin les restes d'uns gegants antics i erosionats amb el pas de les eres.

Volia cridar «no», però era impossible. No hi havia sortida. Darrere l'altar s'alçava un arc de fusta gràcilment ornamentat amb flors silvestres i garlandes, flanquejat per dos canelobres amb espelmes enceses. Hi vaig arribar sense acompanyant, mirant-me els peus enfundats en unes sabates blanques i incapaç d'alçar els ulls. La cerimònia començava. El nuvi somreia d'emoció mentre les paraules del mossèn recorrien la vall i viatjaven des dels cims de les muntanyes més altes fins als racons inexplorats de les coves subterrànies. Les fondàries marines vibraven al so d'unes promeses buides.

Una llàgrima de pena em va rodolar galta avall quan el marit em va alçar el vel. Tots dos ens vam unir en una mirada intensa i prolongada que podria haver durat una eternitat. Els ocells havien emmudit i les fulles dels arbres van cruixir amb el vent.

L'eternitat tot just començava.

CAPÍTOL 1

La Gladis Terttu es va cansar d'arreglar les plantes vora les vuit del vespre. En aquella època de l'any la neu començava a fondre's, els dies eren una mica més càlids i les primeres flors florien enmig d'una explosió de colors. Sempre l'havia captivat la bellesa del paisatge noruec a l'inici de la primavera. El desgel de les muntanyes omplia els rius, els arbres fruiters començaven a brotar, i la brisa agradable marcava el preludi d'una pujada de temperatures. Per fi quedava enrere un hivern llarg, fred i trist.

Quan el sol ja tocava el seu punt més baix, la Gladis encara endreçava les pales i els estris de jardineria al garatge. Es va treure els socs en entrar a l'interior de la casa i els va deixar curiosament al costat dels paraigües. Es va rentar les mans amb el sabó de menta que li havia dut la Karin i, tot seguit, es va treure el davantal brut de terra i d'adob. El va tirar al cubell de la roba bruta que tenia al bany.

Amb pas lent, se'n va anar al dormitori i es va treure el xandall blau marí. En treure's els pantalons, va comprovar que duia les dues calces, com sempre, i es va posar els pantalons del pijama. Abans de posar-se la brusa, però, es va ficar un mocador de paper a dins dels sostenidors, entre la roba i la pell, com de costum. No es considerava una dona maniàtica, però des del dia en què aquell marrec mal educat li havia abaixat les faldilles al mig del mercat i se li havien vist les calces estripades, sempre s'assegurava que en portava almenys dues de ben posades i cosides.

Va dirigir-se a la cuina coixejant de la cama dreta i es va preparar l'arròs bullit. Després de posar a escalfar aigua en una olla, va anar a buscar la medicació pel cor a la farmaciola i va deixar caure la pastilla dins d'un got d'aigua. S'ho va empassar tot d'un sol glop, però es va escanyussar i va haver d'estossegar un parell de vegades per recobrar l'alè. Aleshores, va agafar el mocador de paper de dins dels sostenidors i es va eixugar les llàgrimes dels ulls.

Va acabar de fer l'arròs tot taral·lejant una cançó. Va engegar el televisor, però la pantalla continuava igual de negra que al matí; feia dies que al poble no hi havia senyal. Va optar per la ràdio, però totes les emissores emetien uns sons distorsionats i cacofònics que la van fer estremir. «Quin vespre més alegre que m'espera», va pensar resignada.

Es va asseure a la taula del menjador amb el plat fumejant al davant i va deixar anar un esbufec de cansament. La tarda al jardí l'havia deixat ben baldada. Ara tenia l'esquena adolorida i els peus inflats. Amb tota la tranquil·litat del món, es va servir una copa de vi i la va fer dringar suaument contra el marc de fotos que tenia just al costat. Va beure en honor de la parella que hi sortia retratada. A la fotografia vella s'hi distingia un home vestit de

casament, elegant i endimoniadament atractiu, que abraçava la núvia amb delicadesa. Una Gladis Terttuu molt més jove i somrient s'agafava el vel blanc. Havia passat tant de temps des de llavors... I tantes coses!

Havia estat duríssim veure com en Baldur perdia la lluita contra el càncer de fetge ara feia tres anys a l'hospital de Skien, al sud de Noruega. Tanmateix, recordar el seu marit no la feia posar trista; el seu record era tan preciós i valuós que no permetia que la fes entristir.

Per això mateix, en lloc d'ensorrar-se i sumir-se de nou en un dol que no acabava mai, va fer un glop de vi i va atacar l'arròs bullit. Però no va ser a temps d'emportar-se la primera cullerada a la boca perquè el cor li va fer un salt. Allà hi havia una cosa totalment fora de lloc. Es va quedar glaçada en veure una carona esprimatxada enganxada al vidre de la porta de la cuina que donava al jardí. Uns ulls petits i inflats l'observaven fixament des de la foscor de l'exterior. Per un moment, va aguantar l'alè, però llavors es va aixecar d'una revolada, va agafar el matamosques que hi havia penjat a la paret —com si allò la pogués protegir d'alguna cosa— i es va dirigir cap a la porta.

La cara havia desaparegut. En sortir a fora va obrir el llum de la terrassa del jardí, a peu pla, i la veu li va sonar afònica quan va dir:

—Qui hi ha?

L'única resposta que va rebre va ser el batec frenètic d'uns ratpenats que voletejaven pel cel obscur. Més enllà de l'horitzó, milers de quilòmetres més cap al nord, el sol de mitjanit devia il·luminar les costes de Noruega, però la nit a Skien era profundament fosca, amb algunes ventades fortes que xocaven contra les cases i emetien espetecs inquietants.

La Gladis va parar atenció en algun lloc entre les plantes, on una cosa es va moure fora de l'abast de la llum. Va brandar instintivament el matamosques mentre se li acceleraven les pulsacions, i no va poder evitar xisclar quan va notar la Mischa entre les cames. La gata siamesa va fer ondular el pelatge blanquinós i va miolar tot endinsant-se cap a la foscor. Pocs segons després, el felí va retornar a la llum acompanyat d'una nena.

En veure el que l'obscuritat del seu preciós jardí havia estat amagant, la Gladis es va esglaiar. Va examinar de dalt a baix l'ésser escardalenc que emergia esporuguit d'entre les flors. Tenia una mirada insegura i una expressió aterrida, i la seva constitució semblava de tot menys sana. Era una nena prima i esquifida. Els seus peus descalços, tan clivellats i esgarrinxats que fins i tot de les ungles negres en sortia sang, sostenien precàriament unes cametes tremoloses. L'única peça de roba que duia era una brusa estripada i cenyida que li tapava just el tors i els pits emergents, i unes calces descolorides. Tant les cames com els braços tenien un color rosa lletós i lluien tot de nafres lletges en què la sang es barrejava amb la brutícia. Des de les calces fins a mitja cama hi havia el rastre d'un regalim vermell que probablement era la regla...

Amb una expressió a mig camí entre el fàstic i el desconcert, la Gladis buscava les paraules adients per adreçar-se a aquella nena ferida i palplantada al jardí en hores intempestives. Va entretancar els ulls per copsar una visió més nítida de la desconeguda, la qual no s'atrevia a sortir de la penombra. Els cabells greixosos li baixaven despenjats fins a les espatlles, i amb

***Silenci al fiord* (Servei de Publicacions UAB, 2021)**

GEMMA ROMEU PUNTÍ

un moviment graponer es va apartar els cabells que li queien als ulls. La Gladis va haver de contenir la respiració en veure aquella cara menuda, pàl·lida com un cadàver, i la seva mirada insegura i esmunyedissa reflectia l'horror més absolut.